

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografa
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimite.
Inserate
se primesc în Administrațiune
în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nux. Angenfeld & Emerie Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invoia-
lă. — RECLAME pe pagina
3-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXX.

„GAZETA“ iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ca-
oile postale din țară și din
afară și la d-rii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 80. etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 38.

Brașov, Duminică 18 Februarie (3 Martie).

1907.

Tânguirea presei maghiare.

(ss) E lucru știut și regretat chiar și de șovinistii cei mai incarnați, că în parlamentul de azi au intrat o mulțime de elemente, cari nici după etatea lor, nici după experiența vieții, nici după pregătirea lor, ba nici după cultura lor socială nu sunt de parlament, adică nu-i fac nici cinste nici folos. Tonul și ținuta acestor elemente, cu deosebire față de deputații naționaliști, mai mult decât trebuie conciliant și moderat în espunerea nedreptăților și călcărilor de lege, ce se comit zilnic față de comitenții lor nemaghiari, dovedesc mai eclatant, cât de tare s'a scoborât nivelul discuțiilor parlamentare în „onorata casă“.

Amintitele elemente — cari au ieșit la iveală în urma vifului ce l'a fost produs numirea ministrului ne-parlamentar, zis al „trabanților“ — par a nu ști, că nu ele și nici președintele nu sunt, cari dau drept de a vorbi în parlament, ci îl dau cercurile electorale, și că fie-care deputat are dreptul, ba datoria sfântă a reprezenta cercul său după cea mai bună știre și convingere a sa; par a nu ști că a-i împedea în aceasta prin terorizări și intreruperi brutale, înseamnă a lovi în față parlamentarismul.

Au însă aceste elemente un păcat și mai mare, decât acela că nu-s de nici un folos în parlament, ci împiedică numai pe alții prin intreruperile lor surugiești de a-și face datoria, păcatul, că tind să inaugureze în guvernarea țării o direcțiune de șovinism mai nebulă decât cel de până acum, intoleranța cea mai crudă față de tot ce nu e maghiar și absolutismul maghiar.

Sub presiunea acestor „legiuitori“ — poate și *motu proprio* — fostul ministru de justiție Polonyi pregătise niște proiecte de lege pentru reglementarea presei, pentru restrângerea libertății ei și înfrânarea mișcărilor sociale, proiecte de soartea cărora se interesa așa de mult o parte mare a deputaților la căderea lui Polonyi. Ei tractau „en bagatelle“ presa până la scandalul cu „paușalele“ și după aceea o defăimau fățiș și urgitați măsuri severe contra ei. Aceasta agitațiune îndemnă până și pe precutul Wekerle a se pronunța, deși cam mascat, contra presei, accentuând necesitatea purificării ei.

Față cu aceasta mișcare îndreptată contra ei, presa maghiară reprezentată de reuniunea ziariștilor ținută în zilele aceste sub președința lui Francisc Herczeg o adunare, în care acesta din urmă în vorbirea lui de deschidere se pronunță cu multă amărăciune contra „nulelor“ ridicate de presa maghiară la valoare, contra „omidelor“, cari, ajunse sub microscopul presei maghiare, se gereză acum ca „bălauri“, contra „beșicelor goale“ umflate eară tot de presa maghiară. Accentuându-se apoi serviciile aduse de presă cauzelor publice, adunarea otări a pași cu toată energia în contra tendințelor reacționare ale unor „analfabeți și neputincioși“, îndreptate contra libertății presei.

Puțin ne pasă de certele „gentry“-lor maghiari cu presa maghiară. Ținem însă să constatăm, că presa maghiară are mai mare păcat, decât că a adus la suprafața vieții publice nule și că a umflat beșici-goale. Ea are păcatul grozav, care nu i-se va ierta nici în ceru, nici pe pământ, că ea a dat naștere șovinismului maghiar, care a adus atâta rău popoa-

relor țării, împiedecând înțelegerea între ele și progresul lor în cultură, și că nici-odată nu și-a ridicat glasul său necum pentru dreptate și echitate, dar nici măcar pentru respectarea și executarea acelor legi, cari s'au adus la 1868 pentru liniștirea naționalităților nemaghiare, nemulțumite și adânc îngrijate de viitorul lor. Presa maghiară prin atitudinea ei nesocotită și nedreaptă de până acum în politica internă și-a bine-meritat mulțumita, ce i-se aduce acum de nulele desgroate de ea, și trebuie să știe că, dacă va continua a atâta focul șovinismului și a aproba toate măsurile nedrepte și ilegale ce se iau față de conlocuitorii nemaghiari, ea va săpa nu numai groapa libertății sale, ci groapa constituționalismului și a libertății țării întregi.

In cestiunea pactului austro-ungar știrile sunt contrazicătoare. Din rapoartele foilor vieneze despre conferențele, ce avură loc Joi și Vineri între miniștri austriaci și ungari se poate conchide numai atâta, că guvernul Beck stăruie mult să se încheie un pact mai îndelungat, cel puțin pe 20 de ani. După informațiunile ce le primește „N. fr. Presse“ din Budapesta, cercurile independente au început a se împăca cu ideea încheierii pactului pe durată mai lungă, ar dori numai, ca începând cu anul viitor să se poată lua măsurile, cari să pregătească teritoriul vamal independent. Dela 1917 încolo ar fi inclinate a stabili o invoială, care să admită ridicarea unei linii vamale din partea ungară.

In săptămâna viitoare miniștrii austriaci vor veni la Budapesta spre a continua negocierile.

Dragostea lui Apponyi față de învățătorii confesionali. In ședința comisiei dietale pentru învățământul public, ținută alaltăeri, au fost, precum se știe, la ordinea zilei proiectele lui Apponyi, cari s'au primit în textul lor original atât în desbaterea generală cât și specială. In vorbirea cu

care a recomandat ministrul Apponyi proiectele sale spre primire a zis între altele: Declar cu toată liniștea, că prin acest proiect nu se poate simți jignit nici un susținător de școale, iar întărirea statului național e asigurată. Proiectul nu atinge drepturile confesiunilor ci apără și asigură numai drepturile statului. Recomand spre primire cu inimă curată (!?) acest proiect, în care am depus focul inimei mele, iubirea de rassă, iubirea față de națiunea mea și toată știința mea.

Câtă perfidie!

Comisiunea justițiară a dietei va ține Luni în 4 Martie n. o ședință. La ordinea zilei este protestul înaintat contra mandatului dep. naționalist Dr. George Popovici.

La meetingul Românilor Bucovineni ținut la 21 Februarie n. în Suceava, s'a decis cu mare însuflețire constituirea tuturor Românilor din Bucovina într'un singur partid național reprezentat printr'un comitet național și s'a decretat ca organ al partidului ziarul „Apărarea Națională“. Noul partid național va recunoaște de reprezentanți ai Românilor bucovineni numai pe acei candidați români, cari vor fi recomandați de către comitetul național și proclamați definitiv de către adunările alegătorilor ce sunt a se ținea în fiecare cerc. In aceeași adunare s'au ales și comitetele districtuale.

In bugetul general al statului român pe exercițiul anului 1907—1908, cifra cheltuielilor Statului a fost sporită față cu bugetul în curs cu 10 milioane lei. Din această sumă cea mai mare parte s'a dat ministeriului de războiu și celui de instrucție publică.

Din dieta ungară.

In ședința de alaltăeri a camerei ungare, continuându-se desbaterea asupra petițiilor, a luat cuvântul în decursul ei ministrul de justiție Günther, desfășurând păreri guvernului cu privire la reforma legii de presă. Spuse, că deja antecesorul său, Polonyi, a inițiat această reformă în

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Poezii populare din Maramureș culese de un Maramureșan.

(Colecție de Al. Țiplea Ed. Academiei.)

Vorbesc despre cartea unui vechiu și bun prietin, ori cum ne ziceam noi „to-varăș de gândiri“ și astfel sunt silit a face nițică economie cu epitele ornante cari, altmintrea, i-se cuvîn cu duimul, în toate privințele. Pentru mine broșura de față este îndeosebi o puternică evocare a celor câteva zile petrecute cu mult interes în prea vâjosul, pentru a putea fi zugrumat de ori-ce mari băta a lui Dumnezeu — Maramureș. Pentru toată buna gândire românească însă ea poate fi o mândră dovadă de calitățile alese ce tăinuște sufletul poporului nostru.

Doară nici dintr'o colecție de poezii populare nu se pot scoate atâtea elemente de psihologie țărănească, va să zică temelia sufletească a neamului întreg — ca din aceasta. Toată filozofia vieții, cum s'ar zice, toate concepțiile sociale, religioase (în senzul țărănesc), toate obiceiurile, toate prejudecățile și toate superstițiile țărânului român, puțin influențat de alte neamuri, se găsesc exprimate clasic și tipic în bogatul material adunat cu o împărțire pricepută de Ales. Țiplea. Și ce culorilor arhaice, ce putere primitivă, curată se răspândește din acea lume, construită ușor de cetitorul

cu luare aminte! Va fi pătruns de ea mai cu samă cine cunoaște măreția trecutului și vitregimea prezentului de care avusese și are parte ținutul maramureșan, și cine cunoaște felul de a gândi al țărânului de acolo, cu ambiții de boer, de „nemeș“ și cu dispoziții de castă, separatist, mândru, de viața lui mai românească par'că decât ori și unde.

Nu-mi dă mâna și locul să 'nșir aci toate elementele de psihologie țărănească. Ajung câteva: De pildă, balada *Rugul, Mama* și altele, unde aflăm de ce mare mister privește țărânul nașterea, iubirea, copiii, cu un cuvânt perpetuația omenimei. Pentru el sunt *taine fatale*, pe cari nu trebuie încercat a le înțelege. Dragostea sexuală, este pentru el tot așa o putere supranaturală, care se poate îndrepta cu deosebire iarmece, iar dragostea potențată în patimă este ceva foarte natural (mândrele otrăvesc). Uciderea provenită dintr'o mânie dreptă asupra greșitului, se îndreptățește.

Tot așa se justifică și părăsirea soțului neubit, din dragoste adevărată față de ibovnic. Mai mare păcat decât părăsirea copilului de către mamă, însă nu-și poate închipui țărânul.

Toate astea, cum ar zice M. Nordau, sunt pilde cum drepturile naturii trebuie să stăpânească! In privința asta unele balade au un caracter curat simbolic, tezis. Țărânul este apoi prejudicios: dragostea intră coconăș (domnișor) slujnicuță nu o iartă. Te miră însă cu deosebire, de unde are așa bună cunoștință, în ce chip trăiesc

domnii, și cum se poartă ei! Să fie astea reminiscențe din slava timpurilor trecute?

— Aproape jumătate din baladele adunate — toate de un culorit misterios, și de o desfășurare mai dramatică decât baladele culese din ori-care alt ținut — sunt variante de subiecte cunoscute deja. Este apoi surprinzătoare marea asemănare a multor subiecte, nouă în românește, cu balade exclusiv secuști publicate de Gyulai Pál. (Năzdrăvanul. Mama I. Hore despre feciorul...) O confruntare, (poate voi face-o insumi la prilej) temeinică ar fi de mare folos, pentru cercetările de etnografie istorică. Foarte multe balade sunt cu totul noi și originale. Ales cea dintâi „Roșmon Crai“ care ne aduce aminte de timpul prigonirilor creștinilor, Văleanul unde se găsește mai pronunțat caracterul misterios, „Fata fetelor“, și altele, dar mai cu seamă Roșmon-Crai e clasic. Citez începutul:

La o masa os de pește
Beau toți craii căldărește,
La o masă os de nuc,
Beau toți craii și se duc
Numai domnul Roșmon crai
Nici bea nici se veselea,
Doamna nu și-o pomenea...

Un mers așa de baladic și fraza de introducere (în locul steriotipei „frunză verde de...“) așa de nouă mai rar! — Este interesantă și intitularea: hore, despre cutare și cutare lucru. — Unele balade au un fel de „morală“ a fabulelor la sfârșit, și sunt câteva cărora le lipsește simțitor. Evident, acestea sunt fragmente, și par a

face parte dintr'un ciclu întreg, care scade și piere pe zi ce merge.

Pe lângă folclorist, cu acelaș mare folos poate consulta colecția și filologul. Va găsi arhaizme prețioase și alte particularități ce numai în alt ținut binșor îndepărtat se mai găsesc. Astfel imperativul scurtat: *grăta* (grăiește!) *blem* (aide! pornim!), și alte scurtări: *poftă* (pofteste); *despletă*(scă); *fa* (face) etc. diminutive și genuri noi: *mămulucă*, *mândruluc*; *fiă* (fiică), *pruncă*; într'un loc u final întreg: *»Că pe cerbu să-l împuște«* (pag. 37) etc. Al. Țiplea a notat cu grijă toate particularitățile dialectate.

Să deschidă broșura și cine caută espresii noi, frumoase, ca

...a rupt și-a zis... (a prins și-a zis.)
Numai el că-a și strigat...
...mi-l mângăe... etc.

epitete și pasaje stereotipe, cu caracter de refren, ce ne aduc aminte de opopeele lui Homer:

Hei tu frate vițșerai!
Ce ți-e hazna de crăie
Dacă mintea ți-e brudie?...

ori

Eu mândră nu te-oi lua
Până tu de nu-ți vei fa(ce)...

și mai vârtos niște admirabile figuri, din cari nu mă pot răbda să nu citez câteva. Bunăoară blestemul de năcăz din balada 7.

Las să vie, țeapa-l știe,
Ferele să mi-l mângăe,

egătură cu reforma juriilor. Intre altele ministrul Günther a anunțat, că guvernul vrea ca pedepsele pentru delictul de presă să fie înăsprite, o măsură ce se îndreaptă iarăși mai ales în contra pressei naționalității.

Dar să vedem, cari sunt principiile, de cari se conduce guvernul în chestiunea reformei pressei. Înaintea de toate, zise ministrul de justiție, voesc să accelerez procedura în procesele de presă și să înăspresc pedepsele. E vorba apoi și de asigurarea independenței curților cu jurați și în fine de aceea, ca cei în adevăr vinovați să fie ajunși de pedeapsă, punându-se capăt sistemului »oamenilor de paie« (Strohmani).

În ce privește amănunțele reformei, ele vor fi stabilite, zise ministrul, cu factorii pressei (evreo-magiare). După ce se va fi stabilit înțelegerea, la finele lui Martie, ministrul va prezenta camerei proiectul de lege al acestei reforme.

A mai vorbit în ședința de Joi și ministrul de interne, conte Andrassy despre chestiunea emigrării. Emigrarea, zise el, nu se poate curma printr-o simplă interdicție, nici de aceea nu, pentru că trebuie să se respecte libertatea personală. Dar ori cât de tristă ar fi emigrarea, ea aduce și avantajii. Astfel populația din mai multe ținuturi a scăpat în urma emigrării de datorii și de cămătări. Emigrații trimit anual sume extraordinare de mari în patrie.

Cu toate acestea emigrarea este un pericol, care trebuie curmat. Nu e justificat de a pune vina pe administrație, că emigrarea ia așa de mari dimensiuni; pentru stabilirea emigrării ministrul va lua un șir de măsuri. Societățile, cari se ocupă cu emigrarea, trebuie constrinse să nu primească pe nimeni fără pașaport și să nu țină aici agenți. Afară de aceasta trebuie măriți pedepsele, pentru aceia, cari seduc pe oameni la emigrare. Poliția de graniță trebuie înmulțită și trebuie luată dispozițiunea, ca pașaportul să nu poată fi folosit decât de o singură persoană.

Ministrul zice mai departe, că ar fi în contra legii ca lucrătorilor de câmp, cari au încheiat contracte de seceriș, să li-se denege extradarea pașaportului. Libertatea individuală trebuie respectată. Trebuie oprită însă emigrarea celor obligați la asențare. Interesul armatei pretinde a se procede mai riguros în privința aceasta.

A mai vorbit ministrul și de chestiunea organizațiilor de muncitori. Recunoaște că în țară domnește oarecare neliniște, că în clasele de jos ale poporului s'au deșteptat dorințe, ce nu se pot împlini. Ar fi cu toate acestea o greșeală, dacă din cauzele acestea s'ar disolva organizațiile muncitorilor. O politică, care vrea să primească păturile largi ale poporului în cadrele constituției și să le dea votul universal, ar fi, dacă s'ar lua măsuri violente în contra acestor pături, o politică de sinucidere.

Andrassy a vorbit foarte liberal, așa de literal încât a deșteptat nemulțumirea celor din partidul popular. Dar cine-i crede asigurărilor? Poate în teorie Andrassy să

fie foarte liberal, faptele lui însă nu corespund vorbelor, ceea-ce a dovedit-o cu prisos în procederea sa față cu Românii.

Cronica din afară.

Situația în Bulgaria. Ziarul sârbesc »Stampa« arată situația critică, în care se găsește principatul Bulgariei, asimilând-o cu anarhia din Rusia. Acolo nu se mai poate vorbi de un guvern reprezentativ, întru cât toate drepturile prevăzute în Constituție sunt literă moartă. Insuși parlamentul nu are vre-o însemnătate, deoarece glasul opoziției nu se poate auzi, din cauza represaliilor și măsurilor ilegale în potrirea reprezentanților poporului. În armată, justiție, presă, tineretul universitar și intelectual, în toate manifestările vieții politice, s'au introdus corupția și puterea arbitrară a guvernului actual.

Conflictul religios din Franța. D-l Briand, ministrul cultelor, are intențiunea de a propune în viitorul consiliu de miniștri, de a se crea din venitul bunurilor bisericesti și a stabilimentelor de binefacere, o casă centrală, al cărei scop ar fi să subvenționeze comunele pentru ca bisericile să fie păstrate. Cercurile radicale pun la îndoială aprobarea unui atare proiect de către majoritatea cabinetului.

Un document relativ la războiul ruso-japonez. Ziarul »Standard« publică un lung extras după raportul secret adresat țarului de către generalul Smirnof, comandant al fortăreței Port-Arthur din Februarie până în Decembrie 1904, în timpul asediului japonez. Acest document, care a format baza atacurilor, cari au provocat ancheta contra generalilor Stössel, Fock și colonelul Reiss, dă un raport limpede asupra asediului. Generalul Smirnof acuză în acest raport de lașitate pe generalul Stössel, de incapacitate și de lipsă de decizie, defectele cari au adus predarea fortăreței, înainte ca resursele de care dispunea să fi fost isprăvite.

Alegerile pentru Duma. Până acum au fost aleși 485 deputați. Din aceștia aparțin 304 deputați stângei.

Negociările pentru împrumutul japonez. Din Paris se anunță, că în vederea tratativelor zădărnice în chestia împrumutului japonez de 4 la sută se fac acum demersuri în interesul obținerii unui împrumut japonez cu 5 la sută. În această tranșă vor fi interesate firma Rothschild și alte bănci mari din Paris. Creditul se ridică la suma de 30 milioane pfunzi.

Studentii universitari din Berlin au ținut o mare adunare, cu scop de a lua poziție și de a protesta contra studentilor ruși și poloni dela universitatea și academiile din Berlin. Cauza este purtarea studentilor ruși și poloni cu ocaziunea alegerilor trecute pentru parlament când aceștia s'au manifestat în favorul social-democraților. Adunarea după vorbirea profesorului Samassa a primit o rezoluțiune în care se declară de periculoasă pentru ca-

racterul național al școalelor înalte germane, frecventarea prea mare a acestora de către niște elemente din Orient care în privința culturală sunt inferioare. În rezoluție este rugat ministeriu de instrucțiune de a îngriji ca aceste elemente să nu fie admise la aceste institute.

Succeslunea la tronul Braunschweigului. Din Braunschweig se anunță: Conziliul regentei, care s'a întrunit aseară a hotărât urgenta convocare a dietei pentru alegerea unui duce german ca regent al ducatului. Conziliul regentei nu va propune o anumită persoană ci așteaptă propunerea dietei care se va întruni la 5 Martie.

Greva universitară din România.

Hotărârea profesorilor de la universitatea din Iași.

Joi seara s'a întrunit colegiul universitar din Iași pentru a se pronunța în chestiunea solidarității cu greva declarată de senatul univ. din București. După o lungă dezbateră s'a luat cu majoritate de voturi următoarea hotărâre:

»Profesorii universitari din Iași își dau demisiunile din funcțiunile lor și sunt solidari în hotărârea nestrămutată de a nu reintra nici unul din ei în funcțiune, până nu se vor satisface justele lor revendicări, comunicându-se universităților proiectul de lege asupra învățământului superior ca să-și dea avizul. Și până la întrunirea iscăliturilor colegilor absenți suspendă cursurile.«

Moțiunea colegiului universitar a fost semnată de următorii domni profesori universitari: Climescu, Obreja, Costin, A. C. Cuza, Rusu, Dr. Botez, Longinescu, Dr. I. Simionescu, Rallet, Teoharie Antonescu, Dr. Pușcariu, Dr. Rigler, Petru Poni, Manicatlă, P. Bujor, Matei Cautacuzino, Stere Dr. Demetriade, Bogdan și Mănescu.

Eri, Vineri, dimineața s'a așșat la universitatea din Iași următoarea înștiințare:

Față cu situația gravă creată învățământului nostru prin proiectul de lege prezentat deja corpurilor legiuitoare, conziliul universitar, în ședința sa de la 15 Februarie corent, hotărăște până la o nouă dispoziție, suspendarea cursurilor precum și a lucrărilor practice de laborator și de disecție. Studentii universitari sunt invitați a lua cunoștință în ordine de hotărârea conziliului universitar. În numele rectorului. Decanul facultății de științe:

P. Bujor.

Retragerea proiectului ministrului Disescu.

În ședința de ieri a camerei, după ce a vorbit dep. Marghiloman contra proiectului de lege privitor la reorganizarea învățământului superior, iar dep. N. Xenopol pentru proiect, s'a luat în considerare proiectul cu 82 bile albe contra 7 negre.

După publicarea rezultatului, primit în aplauzele camerei, a luat cuvântul ministrul Disescu mulțumind camerei pentru zdrobitoarea majoritate, cu care s'a luat în considerație proiectul său de lege. Ma-

oritarea aceasta, zise el, e cel mai bun răspuns acelora, cari afirmă că între noi ar exista deshinări. (Aplauze). Dar, noi, cum am mai declarat-o, voim să creăm, nu să distrugem. Punând camerele să voteze o lege, noi trebuie să ne gândim și la mijloacele de a o pune în aplicare.

Or, astăzi, când organele autorității refuză de a lucra, când Senatul universitar care, după proiectul meu de lege, ar trebui să facă numirile urgente pentru doctorat, se pune în grevă, — înțelegeți foarte bine că nu mai poate fi vorba de o aplicare a legii. Și noi nu vrem să vă facem să votați o lege, care să nu poată fi pusă în aplicare, prin refuzul autorităților îndreptățite de a lucra. Pentru aceste motive, guvernul a hotărât și eu sunt autorizat a vă declara, că retragem proiectul de lege. (Mare senzație.)

Dep. Pavel Brătășanu luând cuvântul zice că votul dat de cameră a fost exprimarea încrederei ei în ministrul Disescu. Cetește o moțiune prin care Camera își exprimă perfectă încredere în guvern. Cere ca moțiunea să fie pusă la vot. Moțiunea fiind pusă la vot, e aclamată în unanimitate. Ședința se ridică apoi la ora 5 și 10 minute p. m.

ȘTIRILE ZILEI.

— 17 Februarie v.

La ședința plenară extraordinară a Consistoriului metropolitan ținută în Sibiu Vineri la orele 10 a. m. sub prezidiul I. P. S. Sale Domnului Arhiepiscop și Metropolitan Ioan Meșianu a luat parte, după cum anunță »Tel. Rom.«, P. S. Sa Episcopul Aradului Ioan I. Papp, arhimandritii Ilarion Pușcariu, Filaret Musta, Augustin Hamsea și Vasile Mangra, protosincelii Dr. Eusebiu Roșca și Roman Ciorogariu, protopresbiterul Mihai Popovici, asesorii Matei Voilean, Nicolau Ivan și Dr. Miron E. Cristea — iar dintre mireni Parteniu Cosma, Nicolau Zigre, Ioan Lengeru și secretarul Dr. Vasile Bologna.

Petrecerea populară din 10 Martie n. Tinerimea română din Brașov, cunoscută sub numele »Acordul«, aranjază Duminecă seara în 10 Martie n. (25 Februarie v.) o mare petrecere populară în sala Redutei orașenești. Precum aflăm, comitetul aranjator se va prezenta în seara petrecerii cu un program bogat și variat compus din 8 coruri bărbătești, executate de aproape 30 cântăreți, membrii ai Reuniunii noastre de cântări, cu o piesă teatrală și cu declamațiuni. La această producțiune și-a dat concursul său binevoitor și d-l Nicu Danielopol, absolvent al conservatorului din București. Producțiunea va avea loc la scaune în sala cea mare, va urma apoi o convenire socială la mese întinse în salele laterale ale Redutei, iar mai târziu se va începe cu dansul, în majoritate jocuri naționale românești. La această petrecere se invită pe această cale toți Românii din Brașov și împrejurime fără deosebire, iar damele și d-șoarele sunt rugate a se prezenta în costume naționale. Prețurile de intrare vor fi cât se poate de mici, iar venitul curat

Temnița umbra să-i fie... (apoi ce gingaș:
Las s'ajungă, bietu-l fie
Măgheran umbră să-i fie
Și cu mine de-o soție.

Ce sfătos începutul baladei 10!

Frunză verde de pe răd,
Sosit-a numai sosit,
Peștiori de-a noua țeară,
De pe apa lui Chioară...

Altă figură și mai frumoasă, deal-
mintrea stereotipă, în Valeanu, balada 20.

Când era la miez de noapte,
Pe Valean sudori de moarte.
Când era la cântători,
Pe Valean puneam tot flori.
Când era în miez de zile,
Mândru cântau clopotile,
Și mă-sa cu cântecile...

Admirabil!

Mai citez câteva minunate versuri
drept mărturie a duioasei iubiri ce leagă
pe plugar de natură. Din balada 23 a prun-
cului părăsit:

Numai eu când am sbierat
Ceucele (corbii) țâță mi-au dat;
Ploaie caldă a plouat,
Pe mine de m'a scldat;
Frunză de plop a picat
Pe mine m'a înfășurat;
Pasărele-au ciripit
Pe mine m'au adormit. —

Atât despre balade. Toate cele afir-
mate în resumat, ar putea constitui desi-

gur obiecte de teze deosebite. Și ar fi vred-
nic fără îndoială s'o facă cineva.

Despre dărlăiri (chiuituri, strigături
și erotica mărunță a doinei) despre bocete
și alte cântece ocazionale, — acestor din
urmă s'a dat prea puțină atenție până acum
— așa în pripă nu se pot face constatări
de însușiri particulare. Cele mai multe
sunt de toată frumseța. Așa pe nimerite
citez o bucățică:

Pruncul de-or ști când naște,
Câte rele l-or mai paște:
N'or mai suge țâță dulce
D'or muri si-n rai s'or duce.

Îndeosebi chiuiturile și câteva versuri
de nuntă, vor fi spre plăcere senină cui se
desfătează în umorul și satira — el zice
șagă și pițigătură — țăranelui nostru
vesel din fire, a cărui creațiuni tipice sunt
Păcala și Tândala. Aceste fericite însușiri
sunt un însemnat element constitutiv al
sufletului românesc, și poate ele ne-au aju-
tat neamul să treacă așa de neștirbit su-
fletește prin valurile unui veac de res-
triști.

Dar nu pentru frumusețile estetice
nici pentru prețul folcloric țin eu așa
de mult la colecția lui Țiplea, ci pentru-că
el, culegătorul, este însuși un maramureș-
șan. Și nu țin așa de mult la culegător
pentru deosebita grijă și gust ce a avut
la întocmirea materialului, ci pentru iubi-
rea lui cea curată ce o are față de stin-
ghera și părăsita talpă a colțului maramu-

reșan de țeară — o iubire dovedită cu
frumoasa faptă, ce este colecția despre care
vorbesc.

Cine cunoaște, cât se ține domnul de
domn în Maramureș; cine a văzut cât e
de mare șfiala surtucașului, chiar și a popii
maramureșan, de a mărturisii iubire față
de tot cei românesc, și mândrie de a face
parte din un neam obidit dar bun, cine
s'a înduioșat de soartea turmei părăsită de
păstorul ei tocmai când lupii cei mai flă-
mânzi se apropie și o pândesc; pe cine-l
doare inima de acea slăbănie de inger,
adesea păcat fără iertare, care în loc de a
căuta a se convinge despre minunatele în-
sușiri deși nelămurite, a neamului batjocurit
din care se trage, aduce mai bucurosu jertfa
lăpădării de acel neam, numai că să poată
primi lauda de om »ales«, un opincar și,
mai rar din urâtă goană după interese
murdare; cine știe cât de cumplit bântue
aceste nevoi, pe lângă alte multe, așa de
sănătoasa, așa de vâjoasa și așa de pa-
triarhala viață țărănească și viața celor pu-
țini cărturari legați de soartea țăranelui
din Maramureș — acela o să-mi dea de
sigur dreptate pentru-că nu prietenia mea
ci adevărata recunoștință, ridică pe făptui-
tor deasupra faptei, pe culegător deasupra
colecției.

Vești bune ca asta mai așteptăm din
Maramureș, cât de multe.

Ion Pop.

Sânge pentru sânge.

Povestire de'astănoară. — De Ivan Novici.

(4)

(Urmare.)

Trecură trei zile fără ca Ivan să-și
vină în simțiri. Respirația și pulsațiunea li
devenise mai tari, dar în curând tu atacat
de friguri, cari acuși îl tăceau să-i dărdăe
dinții, acuși se topea parcă în focul lor.
Din când în când suspina adânc și horcăia.
El părea uneori mâniaș și cuvinte rupte
și vorbe fără rost eșiau din gura lui.

Era în după amiaza zilei a treia. Va-
lurile de agitație se potoliseră în sat. Nici
unul însă nu trecera pe dinaintea casei lui
Milan, fără de a nu se informa de starea
lui Ivan. Numai Dimitri și membrii fami-
liei Ovrenovici nu veniseră încă să-l vadă.

Milan petrecuse aproape toată noap-
tea lângă patul rănitului. Obosit eși atară
și s'așeză lângă casă să doarmă. În inter-
riorul locuinței, care avea numai o singură
încăpere, domnia o tăcere adâncă care nu
era turburată decât de behăitul unei pă-
rechi de capre, ce se aflau legate într'un
unghiuț. De părății grunțuroși atârnav
rociuri de pasări, burdufuri goale de vin
și câteva arce. Locuința n'avea decât o
fereastră, a cărei geam era așa de fumat
încât lumina nu pătrundea înăuntru.

În mijlocul casei era o lespede mare
ce servea ca vatră. Deasupra acesteia
atârna legată de uu lanț înțepenit în grin-
dă o căldare.

În fund lângă capul lui Ivan ședea

este destinat pentru un scop de binefacere cultural. Programul detaliat cât și alte amănunte se vor publica săptămâna viitoare.

Procese de presă. Joi a fost ascultat la judecătoria de instrucție din Budapesta, d-l Vasile E. Moldovan, pentru alte două procese ce s'au intentat la Cluj, împotriva »Orizontului«. E incriminat articolul »Daco-România« — din Nrul 11—12, Decembrie 1906, — semnat de d-l Voicu Nițescu, și capitolul al II-lea din »Momente«, același număr, — scris de d-l V. E. Moldovan, în care se scrie despre articolul din »Erdélyi Hirlap«, semnat de faimosul profesor univ. Apáthy.

Pentru gimnaziul din Brad. Institutul de credit și economii »Ardeleana« din Orăștie a votat în adunarea generală, ținută alaltăieri, la propunerea părintelui I. Moța o sumă de 20,000 cor. pentru gimnaziul din Brad. Această sumă se va plăti în rate anuale de câte 2000 cor.

Tot în această adunare generală d-l Dr. I. Mihu a stăruit ca institutul »Ardeleana« să sprijinească înființarea de tovărășii pe sate și indeosebi să înființeze centrale.

O dedicație a compozitorului Mascagni. În Cartea de aur a Orchestrei permanente a ministerului rom. al instrucției publice, maestrul Pietro Mascagni a înscris următoarele cuvinte: »Orchestrai permanente a ministerului instrucției publice din București exprim înalta onoare și intima satisfacție de a dirige cu ea concerte simfonice și declar că am găsit-o vrednică să stea alături de cele mai celebre orchestre din Europa. În sinceritate și cu toată inima.« P. Mascagni.

Numire. Ministrul reg. de justiție a numit pe d-l George Repede notar la judecătoria din Cohalm.

Cununie. Maria Drăgan și Teodor P. Branea își vor celebra cununia lor Joi în 14 Martie n. c. la oarele 2½ d. a. în biserica gr. cat. din Dămuc. — Dămuc—Petela.

Inteligența română din Alba-Iulia și corul reuniunii de lectură și cântări a economilor și meseriașilor aranjază Joi în 7 Martie st. n. a. c. cu concursul D-lui Octavian Murășan și a muzicii militare a reg. 31 de infanterie, un Concert urmat de dans în sala cea mare a »Redutei orășenești (din promenadă) în favorul Reuniunii, la care vă invită cu toată onoarea. Alba-Iulia, 22 Februarie 1907. Comitetul aranjator: Ioachim Fulea, președinte; Dr. Ioan Marciac, v.-președinte; Dr. Camil Velican, secretar; Teodosiu Lobonț, cassar; Ignatie Borza, controlor și încă 23 membri în comitet.

Program: (Dirigent: Octavian G. Simtion). 1. Marchetti: »Latina gintă«, hymn pentru cor și orchestră. 2. a) Conr. Kreutzer: »Tras'a clopotul de sară«, cor final (act 2) din Opera »O noapte 'n Granada«; b) G. Dima: »Copilă tinerică«, cor mixt (a capella). 3. a) »Cântec de leagăn«, solo de Violoncello cu acomp. de orchestră; b) Bardescu: »Horă«, orchestră. 4. I. Murășan: »Brumărelul«, baladă pentru cor, soli și orchestră.

5. Tschaikowsky: Fantasia din Opera »Eugen Onegin«, orchestră. 6. a) Luigi Bordese: »O salutaris hostia«; b) G. Ștefănescu: »Mândruțică dela munte«, soluri de bariton cu acomp. de orchestră. 7. a) C. W. Teschner: »Serenadă amal fitana«, cântec pop. italian; b) G. Kiriac: »Morariul«, coruri mixte. 8. G. Dima: »Iată hora se pornește«, hora, cor mixt și orchestră. (Acomp. pieselor corale îl va susține tot orchestra militară). Dans.

Efectele grevei din Lemberg. Ziarele polone anunță că președintele tribunalului suprem din Galiția, va lua un concediu pe o jumătate de an și nu se va mai întoarce la post. De asemenea și președintele tribunalului din Lemberg, precum și directorul temniței vor fi trecuți la pensie. Toate acestea din cauza grevei studenților ruteni.

Reuniunea birtașilor și chelnerilor din Brașov aranjază Mercuri seara o serată familiară împreună cu dans. Inceputul la oarele 8 seara. Intrarea de persoană 1 cor. 60 bani.

1500 vagoane rusești dispărute. La ministerul de război din Petersburg se fac cercetări spre a da de urma a... 1500 de vagoane încărcate cu provizii pentru armata din Mandciuria. În acele vagoane erau și bani. Dar ele au dispărut ca un ac într'un car de fân. Țarul, foarte indignat de această formidabilă defraudare a dat ordin ca să se descopere cel puțin hoții, dacă nu și vagoanele. Cu toate cercetările făcute nu s'a putut da de urma lor de cât până la stațiunea siberiană Innokenjwskaja-Irkutsk, de-acolo mai departe nu se mai găsește nici o urmă de ele. S'a instituit o comisiune specială care să cerceteze această afacere scandaloaasă, care în definitiv nu e cea mai scandaloaasă din Rusia. Nu s'a furat oare și alte vagoane în timpul războiului? Nici după 8 luni comisiunea aceasta »specială« n'a putut afla nimic. Ziarul »Wremja« din Tomsk anunță că în neputința de a face lumină în această chestiune »misterioasă« generalul Cehlatoff a conchis ca afacerea să se pună la dosar. Dacă nu e altă soluțiune!

Avis. Din cauza repausului duminical va fi deschisă mâine în cetate dela oarele 1—9 seara numai farmacia d-lui Fr. Kelemen »La biserica albă«.

BCU Cluj Central Bibliografie.

În editura librăriei Ciurcu din Brașov au apărut următoarele cărți:

Gramatică germană teoretică-practică pentru uzul școalelor medii de Dr. Ioan Bunea, profesor. Prețul 3 cor. 60 b.

Colecțiune de cântece pentru școalele populare, culese și aranjate de N. Stoicovici. Partea III. Cântece în 2, 3 și 4 voci pentru anii ultimi de școală. Prețul 1 cor. 20 b.

A apărut »Hipnotism și Spiritism«, studiu critic-teologic de Dr. Vasile Suciu, profesor de teologie la seminarul archidiecezan din Blaj. Prețul 1 cor. 50 bani.

ULTIME STIRI.

Viena. 2 Martie. Ziarele de astăzi spun că situația s'a îmbunătățit în urma conferențelor dintre austriaci și unguri. Se zice că de ambele părți s'a manifestat înclinarea de a încheia pactul. De ambele părți e dorită o soluțiune pacinică. În ce privește chestiunea dacă să se încheie o uniune vamală ori un tratat vamal, guvernul austriac să fi acceptat punctul de vedere al guvernului ungar.

Ministri ungari părăsesc azi Viena. Conferențele se vor continua săptămâna viitoare în Budapesta. Știri, după care Majestatea Sa și-ar fi rezervat deciziunea în diferitele chestiuni ale pactului, nu este întemeiată.

București. 2 Martie. Asupra împrejurărilor în cari s'a retras proiectul d-lui Dissescu se afirmă următoarele: Guvernul aștepta ca universitatea din Iași, pe care prin proiect o egaliza cu cea din București, să nu se solidarizeze cu aceasta. Când colo hotărârea universității din Iași a fost mai gravă însă. Atunci mai mulți membrii din majoritate ar fi propus ca d-l Dissescu să se retragă din minister. Dar toți colegii s'au solidarizat cu ministrul instrucției și au supus chestiunea primului-ministru. După oarecari ezitări primul ministru a aderat la soluțiunea ca d-l Dissescu să-și retragă proiectul, dar să rămâe în guvern, rămânând ca după aceea să se lămurească întreaga situație.

București. 2 Martie. Profesorii universitari cari se află în grevă vor ține mâne o întrunire publică, la care vor invita pe studenții și pe rudele acestora, spre a le arăta motivele pentru cari au declarat greva. La acea întrunire, care va fi prezidată de d-l Dimitrescu-Iași, rectorul universității, urmează să vorbească d-nii: I. Bogdan, E. Pangrati, S. Mehedinți, Toma Stelian, N. Iorga și probabil și d-l Titu Maiorescu.

Paris. 2 Martie. În urma unei înțelegeri între guvernul republicei și cabinetul din Viena, ambasada Austro-Ungariei lucrând în numele Sf. Scaun a luat în posesiune eri arhivele vechei nunciaturi din Paris. În consiliul de cabinet ministrul de externe Pichon a indicat condițiunile luării în posesiune a arhivelor vechei nunciaturi de către Austro-Ungaria.

Paris. 2 Martie. La conziliul de miniștri, care a avut loc ieri, s'au adus în di-

scuție scrisorile și documentele confiscate în localul fostului reprezentant al papei, Montagnini. Din aceste scrisori reiese că Vaticanul se amestecase în chestiunile interne ale Franței și exercită o mare influență asupra relațiilor externe ale Franței. Curia papală a adus o puternică agitație anti-republicană în Franța și străinătate și a fost susținută în această agitație de mai mulți funcționari ai republicei. În special compromis este un înalt funcționar dela ministerul de externe.

Din documentele confiscate reiese că acest funcționar întreținea legături cu Curia papală. El va fi tras la răspundere pe cale disciplinară. Între documente se află și o scrisoare a lui Montagnini către secretarul de stat al papei, din care reiese că scaunul papal a încercat toate mijloacele de a împiedeca călătoria regelui Alfonso al Spaniei la Paris. Curia a întreprins demersuri serioase la Madrid pentru a face pe rege să renunțe la planul călătoriei sale și faptul că această călătorie a avut totuși loc se datorește numai energiei tânărului rege.

Petersburg. 2 Februarie. Acum s'a descoperit că la executarea liniei Kiev-Pultava s'a defraudat suma de 5.000.000 ruble. Autorul fraudei este inginerul Podgorenko. Inspectorul căilor ferate, inginerul Liakov, a intentat acțiune contra lui Podgorenko.

Odessa. 2 Martie. Din nou au izbucnit revolte sângeroase cari sunt opera administrației. Banda neagră continuă a se deda la excese. Studenții reacționari s'au oferit guvernatorului să suprimă acțiunea studenților revoluționari întrebându-l la nevoie și arme. Se afirmă că la Alexandrowo ar fi avut loc un program.

Diverse.

Impărțirea averii unui milionar. — Asupra testamentului defunctului milionar Osiris se mai dau următoarele amănunte: Avera totală se urcă la 46 milioane, taxa de plătit statului se urcă la 6 milioane. Dintre legăturile mai însemnate ce va trebui să plătească institutul Pasteur, ca legatar universal, este în primul rând al orașului Paris, care va primi 100.000 de franci, cu însărcinarea de a ridica statui la doi din cei mai mari binefăcători ai institutului: defuncta baroneasă Hirsch, care a lăsat 9 milioane institutului Pasteur și d-na Boucicaut, care a întrebunțat 10 milioane pentru întemeierea spitalului.

Afară de aceasta, orașele Paris, Bordeaux, Lyon, Nancy, Arcachon, Berna, Geneva și Lausanne, moștenesc câte o rentă anuală de 1000 de fr. afară de Paris, care moștenește 2000 spre a se întemeia premii de distribuit școlărilor și școlărițelor școalelor comunale. Societatea oamenilor de litere și societatea autorilor dramatici, primesc fiecare câte 20,000 de franci, conservatorul va primi o rentă anuală de 5000 franci. Tesaurul artistic ce se află în palatul Osiris, trec la stat, care va face din el un muzeu.

»ALBINA« Institut de credit și de economii Filiala Brașov.

Conspectul operațiilor în luna lui Febr. 1907.

Table with financial data: Intrate: Numerar ou 1 Febr. 1907. Cor. 10,759-38; Depuneri spre fructificare 170,132-40; Cambii rescumpărate 331,469-12; Conturi curente 1,029-10; Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi 20,676-63; Imprumuturi pe produse 7,122-46; Monetă 7,165-33; Comisiuni, cupoane și efecte 136,886-12; Banci 24,595-56; Interese și proviziuni 27,604-17; Diverse 738,240-27.

Table with financial data: Eșite: Depuneri spre fructificare Cor. 165,862-75; Cambii escomptate 366,593-; Conto curent 4,563-71; Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi 22,115-; Imprumuturi pe produse 8,520-14; Monetă 11,814-88; Comisiuni, cupoane și efecte 720-62; Interese și proviziuni 3,701-4; Spese și salare 73,872-45; Banci 64,180-55; Diverse 16,267-03; Numerar ou 28 Febr. 1907 738,240-27.

Dr. Nicolae Vecerdea loșaf Unstora dirigent contabil. Ioan Murăroiu cassar. Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor respons. interim.: Victor Branice.

Teuta, nevasta lui Milan. Lângă ea într'un leagăn diform durmea un copil pe care Teuta îl legăna.

Teuta era ora o figură sveltă în floarea vieții. Ea-și răzimese capul obosit pe mână și privea pierdută cu ochi visători.

De odată ușa se deschise cu repezițiune și un bărbat se ivi întrebând agitat de Milan.

— »Ce vrei cu el?« exclamă Teuta.

— Unde-ți este bărbatul? Chiamă-l curând, gendarmii au sosit.

Teuta țipând alergă afară.

— »Milan, Milan«, strigă ea încrucigându-și mâinile.

Acesta sări speriat din somn și căs-când își frecă ochii cu mâna. Mai mulți bărbați se apropiară de el sfătuindu-l să fugă. Milan se reculese și mișcând din cap spuse că fuga n'ar face decât să-i îngreuneze situația.

Iute se iviră gendarmii în frunte cu primarul, care zise: »Milan Smolejew, te provocăm să ne istorisești ceea-ce s'a întâmplat între tine și între Ivan Ovrenovici«.

— »Vă rog puneți întrebările. Eu voi da răspunsul«.

— »Cred că vei recunoaște«, zise unul din gendarmi, că »rănitul din casa voastră a căzut sub lovirea mâinei tale«.

— »Așa este«.

— »Povestește-mi cum s'a întâmplat«.

Milan istorisi în scurte cuvinte ce s'a întâmplat.

— »Și sustii că numai în suprema desperare, ai implântat cuțitul în el?«

— »Numai cuțitul din mâna mea a fost în stare să mă mântuiască«.

— »Dacă este așa, atunci nu te reține nimic s'o declari aceasta și înaintea tribunalului«.

Teuta se puse atunci între Milan și gendarmi. Un murmur amenințator s'auzi din sânul mulțimei ce era de față.

Milan își puse mâna pe umărul soției sale și zise întors spre mulțime: »Oameni buni, liniștiți-vă. Recunoșteți eu, că aceasta nu se unește cu libertatea celui ce a crescut în munți, dar fiindcă legile pretind, eu mă supun«.

Scotând un țipet Teuta se aruncă în brațele bărbatului său, acesta însă o sărută ca 'n fugă și o îndepărtă lin dela sine.

Când încercară a-i pune lui Milan cătuși la mâni, el strigă: »De veți face aceasta, nici un pas nu mă mișc de aici!«

În sfârșit Milan plecă cu gendarmii. Teuta văzând plecarea sotului său, ochii i se împăinjiră, în desperare își încrucigă mâinile și căzu în genunchi.

Când într'un târziu intră în casă ea nici nu observă că rănitul se ridicase în așternutul său, se cutremură și că îi urmări mișcările cu ochi căscați.

Intr'aceea Ivan își venise în fire se deșteptă și privea mirat în jur. Prin semintunerecul odăii zăria aranjamentului agreeabil. Incetul cu incetul se lumina în jurul lui, dar chipurile încurcate ale acestui

amurg se cufundau și iarăși se înălțau prefăcându-se într'o imagine turbure, care din nou amenința să-i încurce gândirea.

Ce s'a petrecut cu el? Ce însemnează durerea arzătoare din spatele lui, care-i împiedecă resuflarea? El simți în piept o pornire spre tușă, ce amenința să-l înădușe. Apoi se simți mai ușurat. De pe buzele lui curgea ceva cald, își șterse gura și se înspăimântă. Sânge!... Așa dară nu numai în fantaziile ce i se învârtteau prin creier, ci și în realitate era — sânge. Respirația îi deveni mai ușoară și o lumină de deșteptare se revărsă în jurul lui.

Mirat și fără a-și putea da samă zări el pe Teuta. Poziția, în care se afla nu-i permitea însă a o cuprinde întreagă cu vederea, de aceea printr'o sforțare supremă se răzimese pe brațe și cu un geamăt ușor se întoarse spre ea. Teuta își ridică fața îndurerată și speriați se priveau amândoi în ochi.

Peste fața femeii se strecură o rază luminoasă: »Te-ai deșteptat, trăești Ivane?« exclamă ea între lacrimi și suris. »De-acum fi-va iarăș bine!«, zise și căzu în genunchi lângă patul lui Ivan.

— »Abia te-am recunoscut — Teuta, — dulcea mea pretină din copilărie!«

Teuta se uita tăcută la el.

— »Vorbește, — tu ești?«

— »Eu sunt, Ivane!«

El o privi lung.

Acesta a fost momentul, de care a visat ani de-arândul!...

(Va urma).

Nr. 3132—1907.

Publicațiune.

Ratiociniile Scaunului orfanal orașenesc pe anul 1906, dimpreună cu bilanțul sunt depuse în biroul Scaunului orfanal și în decurs de 15 zile adevă de la 4. Martie a. c. le poate ceti și examina tot omul interesat totdeauna în carele antemeridiane.

Eventuale observări s'au reclamațiuni contra acestor ratiocinii sunt a se înainta la subscrisul magistrat în scris și tot în termenul de sus.

Brassó, în 26 Februarie 1907.

275.1—1.

Magistratul orașenesc.

Tusă!
Cine nu se îngrijesce de tusă păcătuiesc contra sa.
Caramelle de piept
ale lui Kaiser
cu 3 brațți

(28—32.)
probate de medici și recomandate contra tusei, răcelii, guturaiului. 4512 recunoștințe dovedesc efectul minunat al acestei medicini. — Un pachet costă 20 și 40 fleri și se află la farmaciile: în Brașov V. Roth, E. Kugler, Frid. Jekelius, Franz Kellemen, Julius Hornung, H. G. Obert, W. Klein, Fried. Stenner, Eug. Neustädter.

Vila Blebea în Azuga

cu 7 camere, curte mare, grădină, este de închiriat dela 1 Mai a. c. eventual de vânzare din mână liberă.

Informații mai de aproape se pot lua dela Doamna Balasa Blebea, Brașov, Strada Neagră Nr. 21.

(3752,2—3.)

Locuință plăcută spre stradă.

În casele sub Nr. 6 pe strada Katarinei este o locuință plăcută (fața soarelui), care constă din 4—5 odăii, bucătărie, odae de scaldă, și odae de spălat, dela Sf. Mihail de închiriat.

Informații mai de aproape la proprietăreașii casei, în curte îndărăt.
Nr. 2756,1—3.

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fle-care cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai ce bicose la stomac și pântece, în contra căreilor și acreei la stomac, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemoroidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creșce mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corône 2.— Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fle-care sticlă este provădută cu marea de scutire și cu plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este forțe bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat), alină durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de recă. — Prețul unei cutii originale plumbate cor. 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metodel cel mai nou, pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucăți cor. —40 b. Cinci bucăți cor. 1.80.

— Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll. —

Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9. c. și reg. furnisor al curții imperiale.

— Comande din provinciă se efectuează șilnic prin rambursă postală — La deposite să se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth și en gros la D. Eremus Nepoții, și C. H. Neustädter.

Pentru morburii de stomac!

Celor ce prin recă, înbuibare, mănăcări greu de mistuit, ferbințeli, prea reci, seu viață neregulată și'au tras un morb de stomac și anume:

Catar de stomac, cărcei, dureri, mistuire rea, se recomandă un mijloc bun de casă, probat de mai mulți ani cu efect bun

Vinul de burueni (Kräuterwein) a lui Hubert Ulrich

Vinul de burueni este preparat din burueni excelente și vindecătore cu vin bun, întăresce stomacul și organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delătură mistuirea rea, și ajută la formarea de sânge sănătos.

Folosirea vinului de burueni delătură morburile de stomac deja la început. De aceea să se folosescă de timpuriu. Simptome ca: dureri de cap, răgăială, grăță, slăbiciune, vomare, dispare adese-ori după folosirea a câteava sticle de vin de burueni.

Constipația și urmările ce: neastimpăr, colică, bătăie de inimă, insomniă, congestiuns la ficat, splină, hemoroide, se delătură într-ou țând vinul de burueni. Asemenea curăță din stomac materii sricăcioșe prin eșrea ușoră la scaun.

Slăbiciunea, paliditatea feței, anemia, debilitatea

provin adeseori din mistuire rea și din dispoziție lolañvicioșă a ficatului. Persône cari pătinesc de lișsa de apetit, nervositate, durere de cap, insomnie, tângese cu facetul Vinul de burueni dă impuls puterii de viață. Vinul de burueni excită apetitul, ajută mistuirea și hrănesce, mișcă prefacerea substanțelor, alină nervii excitați și produce vioiciune de viață. Multime de scrisori de mulțumire confirmă acestea.

Vin de burueni se capetă în sticle à 3 cor. și 4 cor. în farmaciile din: Brașov, Săcele, Cristian, Rășnov, Codlea, Țințari, Helchiu, Bod, Feldiôra, Ilyefalva, Uzon, Magyaros Nagypatak, Papoloz, Zăgon, Kovászna, Beresnyó, Sepsi-Szt.-György, Bölön, Nagyajta, Baroth, Miklosvár, N.-Baczon Zsombor, Darocz, Homorod, Kôhalom, Ugra, Kacza, Zsiberk, Lemnek, Báránykut, Bôdogváros, Boholoz, Szásztukos, Bethlen, Sárkány, Almásmezô, Zernest, Törösvár, Vajdarecse, Voila, N.-Sink, Aiud, Panticou, Kézdivásárhely, Erzsébetváros, Segesvár, Nagyszeben și în toate farmaciile din orașele mici și mari din Ardeal și din țările străine. — Farmaciile din Brașov: a d-lor Heinrich G. Obert, Victor Roth, Eugen Neustädter la „Ingerul păzitor“, Ferdinand Jekelius la „Speranța“. — Trimite 3 seu mai multe sticle cu prețurile originale în ori și ce localitate din Austro Ungaria.

— Să se ferescă de imitație. —

Cereți nume **Vin de burueni a lui Hubert Ulrich.**

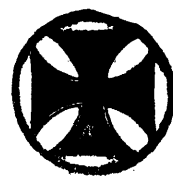
Vinul de burueni al meu este mijloc secret. E compus din vin malaga 4500, spirt de vin 1000, Glicerin 1000, Vin roșu 2400, sirop de fragi 1500, sirop de cireșe 8200, fincen, anason, rădăcina helen, rădăcini americane, rădăcini de inzian, rădăcini calmusa a. 100. Aceste părți constitutive să se amestec.

Cruce seu stea duplă electro-magnetică

Patent Nr. 36967.

Nu e crucea lui Volta.
Vindecă și invioreză

Nu e mijloc secret.
pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă boa-

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, impedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amțeli, ștuturi de ureche, bătăie de inimă, șgărciuri de inimă, asemă, suțul greu, șgărciuri de stomac, lipsa poței de mănăcare, reoală la mâni și la picioare, reumă, podagră, isohias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelariu mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prețesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pôte examina aceste atestate Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să șce confundă cu aparatul „Volta“, de ore-c. „Oiasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost șfocșș oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja iestinatatea crucii male electro-magnetice o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor. Pretul aparatului mic e 4 cor. folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție forțe slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeri și streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A./E. colțul strada Kálmán.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté șecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

BILANȚURI.

STATUTE.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.

FOI PERIODICE.

Coverte, în lotă mărimca.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

ANUNȚURI.

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biurul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fl. se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria, de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.